

Dosarul nr. 2rc-112/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

DECIZIE

22 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Grand Capital” cu privire la încasarea chiriei și,

la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Capital” împotriva Întreprinderii de Stat Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” cu privire la constatarea faptului posesiunii ilegale, revendicarea bunurilor sau contravaloarea lor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira,

c o n s t a t ă :

La 30 iulie 2015 ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior împotriva SRL „Grand Capital” cu privire la încasarea sumei de 486081 de lei cu titlu de plată a locațiunii conform contractului de locațiune nr.17 din 14 decembrie 2013, a sumei de 4152, 12 lei cu titlu de plată a energiei electrice, a sumei de 70951, 52 de lei cu titlu de plată a energiei termice și a sumei de 1489,36 de lei cu titlu de plată pentru apă și canalizare.

La 06 septembrie 2016 SRL „Grand Capital” reprezentat de avocatul Constantin Chira a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” cu privire la constatarea faptului posesiei ilegale, revendicarea bunurilor sau contravaloarea lor și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 12 octombrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” împotriva SRL „Grand Capital” cu privire la încasarea chiriei și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Grand Capital” împotriva ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” cu privire la constatarea faptului posesiunii ilegale, revendicarea bunurilor sau contravaloarea lor și încasarea cheltuielilor de judecată au fost conexate într-o singură procedură.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea depusă de ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” și s-a încasat din contul SRL „Grand Capital” în beneficiul ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” chiria în sumă de 218000 de lei; s-a încasat din contul SRL „Grand Capital” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 6540 de lei, în rest cerințele au fost respinse ca nefondate; s-a respins integral acțiunea depusă de SRL „Grand Capital” împotriva ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” ca fiind nefondată.

La data de 19 octombrie 2018 SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 02 octombrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” să fie respinsă integral, iar acțiunea depusă de SRL „Grand Capital” să fie admisă integral.

Prin încheierea din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Grand Capital” reprezentată de avocatul Constantin Chira și s-a acordat apelantului un termen de 20 zile din momentul comunicării încheierii pentru prezentarea cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii, a dovezii plății taxei de stat în mărime de 4980 de lei, a informației și dovezii ce o probează, cu privire la valoarea bunurilor și costul total al bunurilor vizate în pretenția privind revendicarea bunurilor aflate în posesie ilegală sau a contravalorii acestor bunuri, și a dovezii de plată a taxei de stat aferentă acestei pretenții, calculată conform prevederilor legale. Totodată s-a explicat apelantei că, în caz dacă nu va înlătura în termen neajunsurile, cererea de apel cu actele anexate va fi restituită.

La 11 februarie 2019, prin intermediul poștei electronice, SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira a prezentat cererea de apel desfășurată cu indicarea motivelor de fapt și de drept, și dovada achitării parțiale a taxei de stat în sumă de 500 de lei. Totodată apelanta a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de SRL „Grand Capital” reprezentată de avocatul Constantin Chira, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și s-a acordat apelantei termen de 15 zile calendaristice din momentul comunicării încheierii pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat în mărime de 4480 de lei, a informației și dovezii ce o probează, cu privire la valoarea bunurilor și costul total al bunurilor vizate în pretenția privind revendicarea bunurilor aflate în posesie ilegală sau a contravalorii acestor bunuri, și a dovezii de plată a taxei de stat aferentă acestei pretenții, calculată conform prevederilor legale; s-a explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile indicate în interiorul termenului stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira împotriva hotărârii din 02 octombrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

La 12 iunie 2019 SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira a declarat recurs împotriva încheierii din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu

dispunerea scutirii parțiale de la plata taxei de stat în ordine de apel a SRL „Grand Capital”, în persoana administratorului Ina Barcari și judecarea apelului depus de SRL „Grand Capital”.

În motivarea recursului a menționat că a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat deoarece se află în imposibilitatea de a o achita integral, în acest sens a prezentat documente probante precum certificatul nr.3481 din 31 ianuarie 2018 eliberat de sucursala nr.11 Chișinău a BC „Eximbank-Gruppă Veneto Banca” SA prin care se demonstrează că executorii judecătorești Tcacenco Alexandru și Valentina Zamșa au aplicat sechestru pe mijloacele financiare ale SRL „Grand Capital”, mai mult contul respectiv este blocat și de DAF Centru în baza documentului executoriu din 07 mai 2015, extrase din conturi bancare care confirmă că soldurile sunt 0,00 și de pe soldul deținut în lei cu soldul de 19, 85 lei, precum și dovezi care confirmă că administratorul SRL „Grand Capital” are la întreținere copil minor și că nu deține în proprietate bunuri imobile ce i-ar oferi posibilitatea reală de a achita taxa de stat integral.

A mai specificat că recurenta a achitat parțial taxa de stat în sumă de 500 de lei, în rest solicită scutirea de la achitarea taxei, dat fiind că nu dispune de surse financiare pentru a o achita.

Recurenta a mai susținut că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cauza Malahov contra Moldovei, §27).

A indicat că Curtea a reiterat că restricția de acces la o instanță judecătorească sau la un tribunal nu va fi compatibilă cu art.6 paragraful 1 din Convenție, decât dacă aceasta nu urmărește un scop legitim (a se vedea *Tennelly & Sons Ltd și McElduff și alții c. Marii Britanii*).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 21 martie 2019.

Materialele cauzei atestă că încheierea din 21 martie 2019 a instanței de apel a fost expediată în adresa SRL „Grand Capital” la data de 29 mai 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 05 iunie 2019, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că la 19 octombrie 2018 SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 02 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” să fie respinsă integral, iar acțiunea depusă de SRL „Grand Capital” să fie admisă integral.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit.d), (1¹), alin. (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art.368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Grand Capital” reprezentată de avocatul Constantin Chira și s-a acordat apelantului un termen de 20 zile din momentul comunicării încheierii pentru prezentarea cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii, a dovezii plății taxei de stat în mărime de 4980 de lei, a informației și dovezii ce o probează, cu privire la valoarea bunurilor și costul total al bunurilor vizate în pretenția privind revendicarea bunurilor aflate în posesie ilegală sau a contravalorii acestor bunuri, și a dovezii de plată a taxei de stat aferentă acestei pretenții, calculată conform prevederilor legale. Totodată s-a explicat apelantei că, în caz dacă nu va înlătura în termen neajunsurile, cererea de apel cu actele anexate va fi restituită.

La 11 februarie 2019, prin intermediul poștei electronice, SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira a prezentat cererea de apel desfășurată cu indicarea motivelor de fapt și de drept, și dovada achitării parțiale a taxei de stat în sumă de 500 de lei. Totodată apelanta a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și s-a acordat apelantei termen de 15 zile calendaristice din momentul comunicării încheierii pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat în mărime de 4480 de lei, a informației și dovezii ce o probează, cu privire la valoarea bunurilor și costul total al bunurilor vizate în pretenția privind revendicarea bunurilor aflate în posesie ilegală sau a contravalorii acestor bunuri, și a dovezii de plată a taxei de stat aferentă acestei pretenții, calculată conform prevederilor legale; s-a explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile indicate în interiorul termenului stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

În consecință Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 21 martie 2019 a restituit cererea de apel depusă de SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, care stabilește că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea instanței de apel legală și întemeiată, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței expuse în încheierea din 14

februarie 2019.

Aici, instanța de recurs reține prevederile art.110 din Cod de procedură civilă, care stabilesc că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.111 alin.(3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din actele cauzei încheierea din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins cererea SRL „Grand Capital” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira și s-a acordat apelantului termen de 15 zile calendaristice din momentul comunicării încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor indicate a fost expediată la 25 februarie 2019 în adresa SRL „Grand Capital” și pe poșta electronică avocatului Constantin Chira la adresa chiraconstantin07@gmail.com (f.d.95, vol.II).

În conformitate cu art.100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs constată că avocatul Constantin Chira a făcut cunoștință cu încheierea din 14 februarie 2019 la 25 februarie 2019, or, materialele cauzei atestă cert că încheierea dată a fost expediată pe adresa electronică de pe care avocatul Constantin Chira a expediat apelul motivat și dovada achitării parțiale a taxei de stat.

Drept urmare, Colegiul reține că recurenta prin intermediul avocatului a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel și indicațiile date de instanța de apel în încheierea din 14 februarie 2019, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție termen până la 12 martie 2019, aceasta nu a întreprins acțiuni care ar dovedi intenția de a executa indicațiile date de instanța de apel.

Or, art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, stabilește expres că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Totodată, instanța de recurs consideră neîntemeiat raționamentul recurente cu privire la faptul că nu dispune de surse financiare pentru a achita integral taxa de stat, deoarece documentele prezentate în confirmarea situației materiale nu denotă

cert că recurenta/apelantă se află într-o situație financiară dificilă și nu dispune de alte venituri suplimentare.

Mai mult, instanța de apel prin încheierea din 14 februarie 2019 a indicat expres că SRL „Grand Capital” nu a prezentat probe care să denote lipsa altor mijloace și modalități de achitare a taxei de stat, precum și faptul că s-ar fi adresat executorilor judecătorești și Serviciul Fiscal de Stat pentru a primi permisiunea utilizării sumei de bani necesară pentru achitarea taxei de stat.

Referitor la solicitarea recurenteii cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel a administratorului SRL „Grand Capital”, Ina Barcari, instanța de recurs o respinge, deoarece nu a fost dovedită starea financiară grea a societății, iar probele prezentate în susținerea scutirii parțiale a administratorului SRL „Grand Capital”, Ina Barcari sunt irelevante în speță și nu pot fi reținute.

În conexiunea celor menționate, se atestă justă soluția Curții de Apel Chișinău cu privire la restituirea cererii de apel, or, recurenta/apelanta nu a prezentat în termenul indicat de instanța de apel dovada achitării taxei de stat, a informației și dovezii ce o probează, cu privire la valoarea bunurilor și costul total al bunurilor vizate în pretenția privind revendicarea bunurilor aflate în posesie ilegală sau a contravalorii acestor bunuri, și a dovezii de plată a taxei de stat aferentă acestei pretenții, calculată conform prevederilor legale.

Iar, în conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Aici, instanța de recurs remarcă că, recurenta/apelanta a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile indicate de către instanța de apel și urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat cu desăvârșire de către ultima și reprezentantul acesteia, avocatul Constantin Chira.

Art.56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, prevede expres că, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Drept urmare, neîndeplinirea unui act de procedură este susceptibilă suportării de către partea culpabilă a urmărilor nefavorabile stabilite de prevederile art. 368, 369 Cod de procedură civilă, exonerarea fiind inadmisibilă în condițiile stabilite de reglementările procesuale civile în vigoare.

Ținând cont de cele evidențiate și având în vedere că, încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurenta-apelanta nu a întreprins nici o acțiune de a prezenta dovada achitării taxei de stat, a informației și dovezii ce o probează, cu privire la valoarea bunurilor și costul total al bunurilor vizate în pretenția privind revendicarea bunurilor aflate în posesie ilegală sau a contravalorii acestor bunuri, și a dovezii de plată a taxei de stat aferentă

acestei pretenții, în termenul indicat de instanța de apel prin încheierea din 14 februarie 2019.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin practica sa constantă a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder vs United Kingdom din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante.

Totodată, Colegiul relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427, lit. a) , art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Capital”, reprezentată de avocatul Constantin Chira.

Se menține încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Grand Capital” cu privire la încasarea chiriei și la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Capital” împotriva Întreprinderii de Stat Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” cu privire la constatarea faptului posesiunii ilegale, revendicarea bunurilor sau contravaloarea lor și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat